

INSTRUKTIONER FÖR ARVINGARNA TILL AVLIDNA RÄTTSSINNEHAVARE

1. Giltighetstid för upphovsrättsskyddet

Upphovsrätten och de så kallade närstående rättigheterna är giltiga under en begränsad tid. De olika rättigheterna är giltiga enligt följande:

Kreativa upphovsmän

- manuskriptförfattare, tonsättare, regissör, scenograf, fotograf osv.
- skyddstid: upphovsmannens livstid och 70 år från dödsåret

Utövande konstnärer

- skådespelare, musiker, dansare osv.
- skyddstid: 50 år från att framförandet inspelats

Fotografer

- gäller för andra fotografier än verksfotografier
- skyddstid: 50 år från året fotografiet tagits

2. Hur bortgång påverkar upphovsrätten och närstående rättigheter

Upphovsrätten och rätterna som en utövande konstnär har samt rätten till ett fotografi hör under upphovsmannens livstid till honom eller henne. Efter att rättsinnehavaren har avlidit övergår rättigheterna till dödsboet, liksom resten av den avlidnas egendom. Detta innebär att de hör till den avlidnes *kvarlåtenskap* som fördelas mellan arvingarna i arvsskiftet. Rättsinnehavaren kan också ha gett instruktioner om sina rättigheter under sin livstid genom testamente.

Kopioisto får i allmänhet vetskap om rättsinnehavarens död genom offentliga medier eller direkt från arvingarna. Efter bortgång kan den avlidnes upphovsrättsersättningar utbetalas när Kopioisto har erhållit de utredningar som beskrivs nedan. Ersättningarna betalas antingen till dödsboet eller efter att arvet fördelats direkt till arvingarna eller testamentstagaren.

Ifall den avlidne under sin livstid har gett Kopioisto en fullmakt är den i kraft även för arvingarnas del.

3. Oskiftade dödsbon

Delägare i ett dödsbo som inte ännu skiftats kan vara

- arvingar
- efterlevande make
- mottagare av generellt testament

Tills det att dödsboet har skiftats förvaltas det av delägarnas gemensamma beslut. Det krävs tillstånd av alla delägarna eller deras representanter (t.ex. förmyndare eller gode man) för att

förrätta rättshandlingar som berör boet. Detta gäller även upphovsrätterna eller närstående rättigheter som tillhört den avlidne.

Medan dödsboet inte har skiftats förutsätter Kopioisto ett skriftligt avtal om dödsboets kollektiva förvaltning samt att en befullmäktigad kontaktperson utnämns. Den befullmäktigade kan vara en delägare i boet eller en utomstående. Befullmäktigandet påverkar inte på något sätt upphovsrättsersättningens avräkningsandelar. Kopioisto levererar på begäran färdiga blankettmallar.

4. Olika alternativa arvsskiften

När den avlidnes *hela kvarlåtenskap* skiftas samtidigt, kan upphovsrätter eller närstående rättigheter som hört till honom eller henne fördelas t.ex. som procentuella andelar till alla arvingar, eller t.ex. så att enbart en arvinge erhåller upphovsrättsersättningarna. Oberoende av skiftet krävs det självklart samtycke av delägarna i dödsboet. Kopioisto betalar ut upphovsrättsersättningar enligt den arvskifteshandling som skickats till Kopioisto, så om detta ska skifteshandlingen vara klar.

Upphovsrätter eller närstående rättigheter kan också skiftas *skilt* oberoende av den övriga kvarlåtenskapen. För detta levererar Kopioisto på begäran färdiga blankettmallar. Det bör tas i beaktande att en skiftesman eller en gode man eventuellt ska delta i beslutsfattande.

Ett annat alternativ är att man *inte skiftar* upphovsrätterna eller de närstående rättigheterna även om den övriga egendomen skiftas. I detta fall förfar man såsom beskrivits i föregående stycke 3 när ett dödsbo inte skiftats alls.

Även efter att arvskiftet har skett, dvs. upphovsrätterna eller de närstående rättigheterna har fördelats mellan arvingarna, ber Kopioisto arvingarna att utnämna en gemensam kontaktperson till vem bl.a. redovisningskalkylen och annan post kan skickas.

5. Handlingar som ska levereras till Kopioisto

För att upphovsrättsersättningarna ska betalas till rätt förmånstagare förutsätts det att vissa handlingar levereras till Kopioisto. **HANDLINGAR ANTINGEN ENLIGT ALTERNATIV A ELLER B.**

a) När **dödsboet inte skiftats** krävs

- Bouppteckningen
- Äktenskapsförord (ifall den finns framgår i bouppteckningen)
- Testamente (ifall det finns framgår i bouppteckningen)
- Avtal om kollektiv förvaltning av dödsboet (blankett från Kopioisto)
- Kontaktpersonens fullmakt (blankett från Kopioisto)

b) När **arvet har skiftats**, krävs

- Bouppteckningen
- Äktenskapsförord (ifall den finns framgår i bouppteckningen)
- Testamente (ifall det finns framgår i bouppteckningen)
- Arvskifteshandling (blankett från Kopioisto vid behov)
- Avvittringshandling (ifall en skild har gjorts upp; i allmänhet i samband med arvskifteshandlingen)
- Kontaktpersonens uppgifter

Vid behov kan man bifoga andra relevanta utredningar, t.ex. påbud från en gode man eller skiftesmannen.

Testamentet eller arvskifteshandlingen som levereras till Kopioisto ska ha **vunnit laga kraft**. Detta framkommer i allmänhet genom en utsaga i själva handlingen eller ett intyg som domstolen gett.

Fullmakten i arvshandlingarna ger enbart fullmakt att sköta alla ärenden som gäller Kopioisto. Den befullmäktigade är med andra ord Kopioistos kontaktperson.

Kopior av dokumenten levereras till Kopioisto.
Kopioistos färdiga blanketter returneras i original.

6. Beskattning av upphovsrättsersättningar

När en upphovsrätt har erhållits som arv eller genom testamente är ersättningen som betalats genom den skattepliktiga **kapitalinkomst** för dödsboet eller arvingen/testamentstagaren. Kopioisto innehåller automatiskt skatten.

7. Kopioistos tjänster

Kopioistos kontor ger råd och hjälp i frågor som gäller upphovsrätter och närstående rättigheter som övervakas av Kopioisto i den omfattning som beskrivits ovan. Kopioisto erbjuder inga egentliga advokattjänster om bouppteckningen, boutredningen eller arvskiftet.

Kontaktpersoner vid Kopioisto:

- Sami Kokljuschkin (juridisk kontroll) sami.kokljuschkin@kopiosto.fi
- Rainer Vallius (redovisningschef) rainer.vallius@kopiosto.fi
- Tiina Tukiainen (redovisningar) tiina.tukiainen@kopiosto.fi

AVTAL OM KOLLEKTIV FÖRVALTNING AV DÖDSBO VAD GÄLLER UPPHOVSRÄTTERN (DÖDSBO SOM INTE SKIFTATS)

Avtalspartner

Kopioisto rf:s kund

_____ :s (pers.b _____)

Dödsbos rättsinnehavare (namn, adress, telefon, e-post):

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

AVTAL

Vi avtalar härmed att _____:s **dödsbo** vad gäller upphovsrätterna **inte skiftas tills vidare/tills den** _____ (strecka över den onödiga).

Kopioisto rf betalar upphovsrättsersättningarna som hör till dödsboet till följande **bankkonto**:

Ort och datum

Underteckningar av alla rättsinnehavare

Vittnen

FULLMAKT

Befullmäktigad (namn, adress, telefon, e-post):

Befullmäktigande

Den befullmäktigade befullmäktigas att sköta alla

_____:S

upphovsrättsliga ärenden till de delar som de nämnda rättigheterna har överlåtits till att övervakas av Kopioisto rf samt att vara i kontakt med Kopioisto rf.

Detta befullmäktigande påverkar inte utbetalningen av upphovsrättsersättningarna som Kopioisto rf redovisar.

Ort och datum

Underteckningar av alla rättsinnehavare

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Vittnen

_____	_____
_____	_____
_____	_____